

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/175/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622200867
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5622200867.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: MUDr. D. J., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXXX/XX, A. E., právne zastúpený JUDr. Jaroslavom Kíapešom, advokátom so sídlom R. XXXX/XX, A. E. proti žalovanej: L. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, A. E., právne zastúpená JUDr. PaedDr. Róbertom Monsbergerom Kozákom, advokátom so sídlom R. XX, A. E., o zaplatenie 269,57 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 6C/15/2022-91 zo dňa 23. augusta 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o n e c h á v a n e d o t k n u t ý m** vo výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšnom rozsahu.

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** vo zvyšnej časti.

Žalobca **m á** voči žalovanej **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) uložil žalovanej povinnosť (výrok I.) zaplatiť žalobcovi sumu 202,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej istiny od 1.2.2022 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti (výrok II.) žalobu zamietol.

2.Súd prvej inštancie východiskovo za nesporné vyhodnotil tvrdenie, že v období posledných dvoch rokov pred 15. 10. 2021 žalobca za každým/ihneď nevrátil loptičky a iné predmety, ktoré dopadli na jeho pozemok v dôsledku hier detí žalovanej. Žalovaná dňa 15. 10. 2021 podala ohľadne tohto správania žalobcu oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

3.Na základe správy Obvodného oddelenia PZ Liptovský Mikuláš o výsledku objasňovania priestupku č. ORPZ-LM-OPP3-P-494/2021 z 11. 11. 2021 Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor všeobecnej vnútornej správy začal pod č. OU-LM-OVVS-2021/012493-006 priestupkové konanie voči žalobcovi ako obvinenému. Toto priestupkové konanie bolo ukončené právoplatným rozhodnutím Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru všeobecnej vnútornej správy z 15. 12. 2021 o zastavení konania z dôvodu, že skutok, o ktorom sa konalo nebol priestupkom, pretože konanie žalobcu nebolo možné právne kvalifikovať ako konanie s úmyslom narušiť občianske spolunažívanie medzi ním a žalovanou schválnosťami.

4.V rámci predmetného priestupkového konania žalobca udelil 23. 11. 2021 plnomocenstvo pre advokáta JUDr. Jaroslava Kíapeša, ktorý ho zastupoval pri nasledovných úkonoch právnej služby: 23. 11. 2021 - príprava a prevzatie zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, 24. 11. 2021 - štúdium spisu na Okresnom úrade Liptovský Mikuláš a 13. 12. 2021 - prejednanie priestupku (od 13.00 hod. do 15.15

hod.) Žalobca vyzval žalovanú listom z 20. 1. 2022 na úhradu trov právneho zastúpenia so splatnosťou do 31. 1. 2022, ktorú sumu doteraz žalovaná žalobcovi neuhradila.

5.Za sporné (pre popretie protistranou) okresný súd považoval skutkové tvrdenie žalobcu, že zaplatil svojmu advokátovi za zastupovanie v danom priestupkovom konaní (zmluvnú) odmenu a náhrady vo výške 404,35 eur.

6.Na preukázanie tejto spornej skutočnosti vykonal dokazovanie príjmovým pokladničným dokladom z 21. 12. 2021, z ktorého zistil, že žalobca uvedeného dňa uhradil advokátovi JUDr. Jaroslavovi Kiapešovi za zastupovanie v tomto priestupkovom konaní sumu 404,35 eur (vrátane DPH.)

7.Sporným taktiež bolo skutkové tvrdenie žalobcu o vykonaní úkonu právnej služby - porady pred prejednaním priestupku 13. 12. 2021 (od 9.00 hod. do 11.30 hod.). Vo vzťahu k tejto spornej skutočnosti však žalobca (napriek upozorneniu žalovanej) nenavrhol v konaní vykonať žiaden dôkaz (záznam o vykonaní porady s klientom.)

8.Nadväzne okresný súd s poukazom na aplikáciu ustanovení § 415, § 420 ods. 1 a 3, § 442 ods. 1, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 12 ods. 2, § 14 ods. 1 až 6, 8 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, § 31 ods. 1, veta druhá zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, § 17 ods. 1 Správneho poriadku, § 51 zákona č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (všetky ustanovenia citované v napadnutom rozsudku) konštatoval, že právoplatným rozhodnutím príslušného správneho orgánu (Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru všeobecnej vnútornej správy) došlo podľa § 76 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch k zastaveniu priestupkového konania z dôvodu, že konanie žalobcu, ktoré bolo predmetom oznámenia žalovanej o priestupku, a ktoré spočívalo v tom, že za obdobie posledných dvoch rokov pred podaním oznámenia o priestupku z 15. 10. 2021 mal žalovanej robiť schválnosti tým, že jej hneď/za každým nevrátil loptičky a iné predmety, ktoré dopadli na jeho pozemok počas hrania sa jej detí, čím mal úmyselne narušiť občianske spolunažívanie medzi ním a oznamovateľkou schválnosťami, nie je priestupkom, nakoľko ho nemožno po formálnej stránke kvalifikovať ako konanie s úmyslom narušiť občianske spolunažívanie podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch.

9.Okresný súd v súlade s § 194 ods. 2 CSP (keďže § 193 CSP sa týka len rozhodnutí o tom, že bol spáchaný priestupok, nie aj rozhodnutí o tom, že priestupok spáchaný nebol) nezistiac dôvody na odklon od odôvodnenia tohto právoplatného správneho rozhodnutia, stotožnil sa s týmto rozhodnutím a jeho odôvodnením, a teda mal za to, že žalovaná podala oznámenie o priestupku ohľadne konania žalobcu, ktoré (objektívne) nebolo priestupkom.

10.Následne, trovy priestupkového konania (vrátane trov právneho zastúpenia advokátom), ktoré vzniknú účastníkovi priestupkového konania podľa § 31 ods. 1, druhej vety Správneho poriadku (v spojení s § 51 zákona o priestupkoch) znáša (platí) tento účastník priestupkového konania. Správny poriadok a ani iný správny procesný predpis však už neupravujú právo účastníka priestupkového konania (obvineného z priestupku), ktorý bol v priestupkovom konaní „úspešný“ z dôvodu, že priestupkové konanie bolo zastavené, pretože skutok nie je priestupkom, na náhradu takýchto trov priestupkového konania (v rámci priestupkového konania) voči „neúspešnému“ účastníkovi, teda voči účastníkovi, ktorý svojím oznámením o priestupku inicioval začatie tohto priestupkového konania.

11.Podľa okresného súdu bolo možné súhlasiť s právnou kvalifikáciou uplatneného nároku ako nároku na náhradu škody podľa § 420 OZ, keď protiprávnosť (porušenie právnej povinnosti) ako prvý predpoklad vzniku zodpovednosti (žalovanej) za škodu podľa § 420 OZ spočíva v porušení všeobecnej prevenčnej povinnosti podľa § 415 OZ, podľa ktorej je každý povinný si počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám (okrem iného aj) na majetku. Žalovaná totiž v zmysle zásady, že neznalosť zákona neospravedlňuje, teda na základe zákonnej fikcie znalosti práva mala a mohla vedieť, že si v danom prípade uplatňuje nárok na právnu ochranu pred orgánom verejnej správy nedôvodne (že skutok nie je priestupkom), a teda mala a mohla vedieť, že nedôvodne iniciuje začatie priestupkové konanie voči žalobcovi, v ktorom mu ako obvinenému vzniknú trovy, ktoré mu však právna úprava neumožní nijako nahradiť, a to ani od oznamovateľky (v priestupkovom konaní), ani (v osobitnom konaní) od štátu, a že teda preto dôjde v konečnom dôsledku ku škode na majetku žalobcu.

12.Súd prvej inštancie tu dodal, že neprichádzala do úvahy analógia s trestným konaním, pretože v trestnom konaní dochádza k trestnému stíhaniu určitej osoby ako obvinenej na základe rozhodnutia orgánu verejnej moci (uznesenia o vznesení obvinenia), a orgán činný v trestnom konaní má pritom

možnosť rozhodnúť sa, či vydá takéto uznesenie alebo nie. Avšak v priestupkovom konaní je osoba považovaná za obvinenú z priestupku len čo správny orgán voči nej vykoná prvý procesný úkon, teda priamo zo zákona, bez toho, aby orgán verejnej moci vydával rozhodnutie, ktorým by voči tejto osobe ako obvinenej začal priestupkové konanie, pričom na vykonávanie procesných úkonov v priestupkovom konaní je správny orgán povinný (nemá možnosť zvážiť, či ich vykoná alebo nie), preto tu o náhrade škody od štátu nebolo možné uvažovať (ako by to bolo možné v prípade trestného konania).

13. Vo vzťahu k námietke/obrane žalovanej, že si podaním oznámenia o priestupku len uplatňovala právo na inú právnu ochranu (pred orgánom verejnej správy), a že preto toto konanie nemôže byť vyhodnotené ako porušenie všeobecnej prevenčnej povinnosti podľa § 415 OZ, ktoré by viedlo k povinnosti nahradiť škodu podľa § 420 OZ, okresný súd uviedol, že v danom prípade išlo o prípad nedôvodného uplatňovania si práva na právnu ochranu (žalovanou oznamované konanie nebolo priestupkom) za súčasnej okolnosti, že právna úprava neumožňovala obvinenému z priestupku pre prípad zastavenia konania domôcť sa náhrady trov iným spôsobom (v priestupkovom konaní od oznamovateľky, resp. v osobitnom konaní od štátu.)

14. Za týchto osobitných okolností, len s poukazom na uplatňovanie si práva na právnu ochranu, preto nie je podľa súdu prvej inštancie možné zbaviť sa majetkových konzekvencií takého konania. Podporne poznamenal, že aj v prípade nedôvodného uplatnenia si práva na právnu (súdnu) ochranu v civilnom konaní (v prípade zamietnutia žaloby), skutočnosť, že si žalobca uplatňoval právo na súdnu ochranu, ho sama o sebe nezbavuje povinnosti znášať majetkové následky takéhoto konania vo vzťahu k iným osobám (v podobe povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strany sporu.) Osvojenie si výkladu žalovanej, podľa ktorej by nemala niesť žiadnu zodpovednosť za majetkovú ujmu žalobcu, pretože si uplatňovala právo na právnu ochranu by potom viedla k absurdnému a nespravodlivému záveru, keď by ktokoľvek mohol opakovane podávať oznámenia o priestupkoch (ohľadne konaní, ktoré nie sú priestupkami) na iného, a ak by sa obviňovaná osoba nechcela vzdať svojho zákonného práva na zastúpenie advokátom, musela by zakaždým znášať nezanedbateľné trovy právneho zastúpenia, a teda by musela by za každým, ako „daň za úspech“, utrieť majetkovú ujmu. Žalobca (ak by sa nechcel vzdať zákonného práva nechať sa zastúpiť v priestupkovom konaní) by pritom nemal ako predísť vzniku tejto škody, na rozdiel od žalovanej, ktorá (v zmysle zásady, že neznalosť zákona neospravedlňuje) mala a mohla vedieť, že si uplatňuje nárok na inú ochranu nedôvodne (že skutok nie je priestupok), mala aspoň teoretickú (na základe fikcie znalosti práva) možnosť zabrániť vzniku tejto škody.

15. Ohľadne námietky žalovanej, že žalobca nebol povinný nechať sa v správnom konaní zastúpiť advokátom, a pokiaľ tak urobil, išlo o vzťah výlučne medzi žalobcom ako spotrebiteľom a jeho advokátom ako dodávateľom, avšak bez pričinenia žalovanej, čo ju malo zbaviť povinnosti niesť majetkovú zodpovednosť za trovy právneho zastúpenia, súd prvej inštancie zdôraznil znenie ustanovenia § 17 ods. 1 Správneho poriadku, podľa ktorého má každý účastník právo nechať sa v správnom konaní zastúpiť advokátom.

16. Čo sa týka jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, zavinenie sa (§ 420 ods. 3 OZ) u žalovanej zo zákona predpokladá (žalobca ho nebol povinný preukazovať), pričom žalovaná túto prezumpciu zavinenia nevyvrátila, a to ani námietkou, že ako laik nemohla dopredu poznať objektívne správnu právnu kvalifikáciu konania žalobcu (že skutok nie je priestupkom), pretože platí všeobecná zásada, že neznalosť zákona neospravedlňuje, a teda žalovaná (na základe tejto fikcie jej znalosti práva) mala a mohla túto správnu právnu kvalifikáciu poznať.

17. Existencia skutočnej škody, v podobe zmenšenia majetku žalobcu podľa § 442 ods. 1 OZ bola preukázaná dodatočne predloženým dokladom o úhrade trov konania žalobcom svojmu právnenému zástupcovi. Námietka žalovanej, že súd nemal prihliadať na tento „oneskorený“ dôkaz, ktorý bol predĺžený „až“ ako príloha repliky podľa § 167 ods. 3 CSP, nebola dôvodná, pretože žalobca mal možnosť predkladať prostriedky procesného útoku aj v súvislosti s replikou podľa § 167 ods. 3 CSP, a tiež preto, že v súlade s § 153 ods. 2 CSP prihliadnutie na tento (dodatočne predložený) dôkaz by nevedlo k potrebe odročenia pojednávania, resp. k potrebe vykonania ďalšieho úkonu (teda úkonu navyše, ku ktorého vykonaniu by inak nedošlo), keďže súd by bol podľa § 167 ods. 4 CSP aj tak povinný (k obsahu repliky) vyzvať žalovaného na dupliku. Napokon, pokiaľ aj žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe (v odpore) namietala skutočnosť, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenie o vzniku škody, tak vlastne sama upozornila žalobcu na neunesenie dôkazného bremena, a preto musí niesť zodpovednosť za to, že mu takto pomohla, keďže potom, pri ďalšom úkone, ktorý žalobcovi podľa zákona patrilo (pri replike), mohol žalobca po takomto upozornení reagovať tak, že chýbajúci rozhodujúci dôkaz pripojil.

18. Žalovaná podľa § 59 ods. 1 OZ o priestupkoch podala oznámenie o priestupku u orgánu objasňujúceho priestupok (Obvodné oddelenie PZ Liptovský Mikuláš), ktorého správa o výsledku objasňovania priestupku bola následne podľa § 67 ods. 1 a ods. 2 zákona o priestupkoch podkladom pre začatie priestupkového konania príslušným správny orgánom (Okresným úradom Liptovský Mikuláš, odborom všeobecnej vnútornej správy), a teda žalovaná svojím oznámením o priestupku, na základe ktorého boli tieto orgány povinné konať, iniciovala začatie tohto priestupkového konania, preto možno mať za to, že podaním tohto oznámenia o priestupku žalovaná zapríčinila priestupkové konanie (a trovy žalobcu v tomto konaní), keďže bez tohto oznámenia by nedošlo ku začatiu priestupkového konania (a vzniku trov žalobcu), čím bol daný aj posledný predpoklad vzniku zodpovednosti (žalovanej) za škodu podľa § 420 OZ - príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti žalovanej a vznikom škody žalobcu. Ak by v danej spojitosti aj bolo preukázané, že políciu pôvodne privolal žalobca, táto okolnosť by v tomto civilnom konaní aj tak nebola relevantná, pretože až oznámenie žalovanej o priestupku, ktoré bolo následne podané na polícii bolo tou rozhodujúcou príčinou, ktorá viedla k začatiu priestupkového konania.

19. Opísané vo svojom súhrne viedlo okresný súd ku konštatovaniu danosti základu uplatneného nároku na náhradu škody podľa § 420 OZ.

20. Pokiaľ následne ide o výšku uplatneného nároku, právny zástupca žalobcu (ako advokát) mal nárok na základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2021 (v priestupkovom konaní) vo výške 1/24 výpočtového základu za rok 2021, t.j. vo výške 45,29 eur, preto bolo možné akceptovať odmenu v tejto výške pri úkone právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady z 23. 11. 2021, a (v dvojnásobku tejto sumy, t.j. v sume 90,58 eur, keďže išlo o úkon, ktorý trval viac ako 2 hodiny (§ 14 ods. 1 písm. c) vyhl.) a pri úkone právnej služby - účasť na prejednaní priestupku 15. 12. 2021 (žalobcom bol nesprávne uvedený dátum 13. 12. 2021) za žalobcom uvedené (a nesporné - pre účinné nepopretie žalovanou podľa § 151 CSP) časové obdobie od 13.00 hod. do 15.15 hod.

21. V súvislosti s týmito úkonmi právnej služby súd akceptoval aj uplatnený súvisiaci režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl. vo výške 1/100 výpočtového základu za rok 2021, t.j. vo výške 10,87 eur, teda spolu režijný paušál 32,61 eur (3 x 10,87 eur), a takisto aj podľa § 22 vyhl. uplatnený nárok na 20 % DPH (z uvedených súm odmeny a režijného paušálu.) Okresný súd tak považoval za dôvodnú výšku uplatneného nároku na náhradu škody v celkovej sume 202,18 eur.

22. Hoci si žalobca neuplatňoval aj nárok na náhradu trov konania v súvislosti s úkonom právnej služby - nahliadnutie do spisu Okresného úradu Liptovský Mikuláš (žalobcom označený ako „štúdium spisu“) z 24. 11. 2021, ktorý trval od 15.10 hod. do 15.15 hod., a už len preto nebolo podľa § 216 CSP možné priznať žalobcovi náhradu trov konania za tento úkon, bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné (vzhľadom na ďalší uplatnený úkon právnej služby - ďalšia porada s klientom - „pred prejednaním priestupku“ z 13. 12. 2021) uviesť, že takýto úkon (nahliadnutie do spisu z 24. 11. 2021) nepovažoval za žiaden z úkonov právnej služby podľa § 14 ods. 1 až ods. 5 vyhl., a ani za úkon podľa § 14 ods. 8 vyhl. (uznesenie NS SR sp. zn.: 3 Obo 35/2016 z 31. 1. 2017), a preto podľa § 14 ods. 6 vyhl. nemohol priznať žalobcovi uplatnený nárok na náhradu trov konania v súvislosti s úkonom - ďalšia porada s klientom z 13. 12. 2021, keďže súčasťou úkonu prevzatie a príprava zastúpenia z 23. 11. 2021 už bola aj prvá porada s klientom a medzi týmito dvoma poradami s klientom tak vlastne nebol vykonaný žiaden ďalší úkon právnej služby v zmysle vyhlášky. Z týchto dôvodov žalobu v tejto časti súd zamietol. Okrem toho však dôvodom na nepriznanie náhrady škody spôsobenej v súvislosti s náhradou trov konania pri tomto úkone právnej služby však bola aj skutočnosť neunesenia dôkazného bremena, keď žalobca vykonanie tohto úkonu nijako nepreukázal a žalovaná jeho vykonanie poprela.

23. Súd prvej inštancie podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia priznal žalobcovi z priznanej sumy 202,18 eur aj uplatnený nárok na úroky z omeškania v sadzbe 5 % ročne a to za obdobie od 1. 2. 2022 (ako dňa nasledujúceho po dni, ktorý bol vo výzve žalobcu z 20. 1. 2022 uvedený ako dátum dokedy mala žalovaná zaplatiť uplatnenú sumu, ktorej doručenie žalovanej nebolo pre účinné nepopretie podľa § 151 CSP sporné) až do zaplatenia.

24. Porovnajúc výšku žalobou uplatneného nároku - 269,57 eur s príslušenstvom - s výškou priznaného nároku - 202,18 eur s príslušenstvom - dospel okresný súd k záveru, že žalobca bol úspešný v rozsahu

75 %, žalovaná v rozsahu 25 %, preto postupom podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP priznal relatívne úspešnejšiemu žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

25. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná, ktorá sa domáhala rozhodnutie v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec na nové prejednanie a rozhodnutie.

26. Odvolateľka namietala právne posúdenie svojho konania ako nesprávne. Všeobecná prevenčná povinnosť zakotvená v § 415 OZ síce ukladá každému zachovávať taký stupeň opatrnosti, ktorý možno od neho vzhľadom na konkrétne časové a miestne situácie požadovať, avšak uvedené ustanovenie neukladá povinnosť predvídať každý možný vznik škody v budúcnosti. Ide teda o bežnú mieru opatrnosti, nie o bezbrehú povinnosť predvídať a predísť všetkým možným škodám v budúcnosti. O to viac to platí v tomto prípade, keď o tom, či konanie žalobcu je priestupkom alebo nie, musel rozhodnúť až príslušný správny orgán (vec na priestupkové konanie bola postúpená Obvodným oddelením Policajného zboru SR v Liptovskom Mikuláši). Pripustením výkladu okresného súdu by každá fyzická/právnická osoba musela vedieť vopred prejednať konanie druhej osoby, čím stráca zmysel existencia správnych orgánov prejednávajúcich konanie iných osôb a rozhodovanie o takýchto konaniach. Od žalovanej nemožno vyžadovať, aby právne kvalifikovala konanie žalobcu (ani iných osôb) a ak tak neučiní, resp. ak nesprávne právne kvalifikuje určité konanie, nemožno voči nej vyvodiť zodpovednosť za škodu s poukazom, že porušila všeobecnú prevenčnú povinnosť ustanovenú v § 415. Preto u žalovanej nemožno hovoriť, že je splnená prvá podmienka vzniku zodpovednosti za škodu, a to protiprávne konanie. Tým, že žalovaná privolala policajnú hliadku (dokonca na základe nabádania zo strany žalobcu) za účelom, aby sa vyriešil dlhodobý trvajúci susedský spor medzi žalobcom a žalovanou, sa nemohla dopustiť konania v rozpore s právom. Na to, aby sa úkon mohol kvalifikovať ako protiprávny, musí ísť o úkon, ktorý je v rozpore buď so zákonom alebo so zmluvou. Skutočnosť, že žalovaná oznámila protispoločenské správanie žalobcu (t. j. nevydanie lôpt a loptičiek), ktoré samotný žalobca nepoprel a dokonca potvrdil aj v súdnom konaní pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš, že tieto lopty a loptičky naďalej zadržuje, nemôže zakladať u žalovanej prvú podmienku vzniku zodpovednosti za škodu. Oznámením o protispoločenskom konaní žalobcu sa žalovaná domáhala len svojho práva na vydanie veci.

27. V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobca navrhol rozsudok potvrdiť. Protiprávne konanie žalovanej spočíva v tom, že podala oznámenie o priestupku, pričom je evidentné, že protispoločenského správania sa dopúšťala ona, resp. jej maloleté deti, za ktoré je zodpovedná. V priebehu niekoľkých rokov opakovane končia desiatky lôpt a iné predmety na pozemku žalobcu. Uvedené bolo dokázané v priestupkovom, aj v tomto súdnom konaní. Je zrejmé, že takéto správanie nie je štandardné a preto žalovanej pri podaní oznámenia o priestupku bolo alebo malo byť jasné, že poškodeným je tu žalobca. Preto žalovaná mohla a mala prechádzať škode, ktorú svojím konaním spôsobila. Žalovaná však neurobila žiadne kroky, aby k takémuto šikanóznemu správaniu nedochádzalo. Aj malé dieťa vie vyhodnotiť, že prehadzovanie desiatok lôpt niekoľko rokov nie je v poriadku. Žalobca bol v domnení, že protiprávne konanie žalovanej, resp. jej mal. detí prestane. To sa však nestalo a stále loptičky končia u neho na pozemku, preto sa rozhodol brániť, pričom využil svoje ústavné právo na právnu pomoc zakotvené v Ústave SR a dal sa zastupovať odborne kvalifikovanou osobou - advokátom v tomto priestupkovom konaní. Spôsobená škoda je za právne zastupovanie advokátom v uvedenom priestupkovom konaní. Uzavrel, že už nevie, ako má zabezpečiť, aby mal kľud, pokoj a nebol obťažovaný žalovanou, resp. jej deťmi.

28. V následnom písomnom stanovisku k vyjadreniu žalobcu žalovaná zopakovala genézu problematického susedského vzťahu so žalobcom. Dodala, že lopty, ktoré žalobca svojou dokumentáciou označil, doposiaľ žalovanej nevrátil a na súdnom pojednávaní túto skutočnosť ani nepoprel. Keď blízke osoby žalobcu (jeho vnúčatá) prehadzovali lopty na pozemok žalovanej, ona ich bez problémov vrátila, žalobca ju na to nemusel vyzývať, ani sa jej prosiť. Celá situácia nastala len vďaka ignorancii a arogancii žalobcu, ktorý odmieta normálne a ľudsky komunikovať so žalovanou a jej manželom.

29. Napokon, v poslednom vyjadrení žalobca uviedol, že v predmetnom vyjadrení sa žalovaná riešenie susedského sporu snaží bagatelizovať tým, že tento spor vznikol z nevinnej hry detí žalovanej. Žalovaná sa snaží poukázať a presvedčiť súd, že „poškodenou stranou v danom prípade je ona, pretože žalobca odmietol vrátiť lopty, ktoré jej deti nahádzali na jeho pozemok.“ a že žalobca si „privolať právnu pomoc sám“, preto ona nevidí dôvod, prečo by mala žalobcovi zaplatiť trovy právneho zastúpenia.

30.V danej spojitosti poznamenal, že správanie detí žalovanej, čo sa týka prehadzovania loptičiek na pozemok žalobcu, pokračovalo aj po ukončení priestupkového konania, v dôsledku čoho v záujme ochrany svojich práv žalobca bol nútený v snahe zastaviť v pokračovaní správania detí žalovanej podať trestné oznámenie (čo učinil dňa 30.09.2022). V minulosti vždy predmetné loptičky odovzdal vo vreci, ktoré zavesil na kľučku domu žalovanej. Loptičky, ktoré sú predmetom trestného oznámenia zo dňa 30.09.2022 žalobca doposiaľ nevrátil, pretože tieto sú potrebné ako doličná vec v rámci dokazovania, ktoré, keď bude ukončené, predmetné loptičky tak, ako v minulosti, odovzdá žalovanej. Žalobcovi nie je známe, ako žalovaná dospela k tvrdeniu, že celá situácia nastala vďaka „ignorácii a arogancii žalobcu“, pretože žalobca nie si je vedomý, že by on nevhodným spôsobom zasahoval do vlastníckeho práva žalovanej, práve naopak, napriek upozorneniam žalovanej, aby usmernila svoje deti na nevhodné správanie, reakcia zo strany žalovanej na tieto upozornenia je také, že jednoducho deti v tomto nevhodnom správaní pokračujú.

31.Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), subjektívne legitimovanou (neúspešnou) stranou sporu (§ 359 CSP), vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP (z titulu čoho nedotknutým zostal rozsudok okresného súdu v odvolaní nenapadnutom výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 219 ods. 3 v spojení s 378 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny.

32.Odvolateľka sa v rámci podaného riadneho opravného prostriedku sústredila na vyvrátenie/spochybnenie právneho posúdenia protiprávnosti jej konania ako základného pojmového znaku inštitútu zodpovednosti za škodu.

33.V danej spojitosti fakticky argumentovala tým, že od nej nemožno vyžadovať, aby právne kvalifikovala konanie žalobcu a namietala, že akceptovaním výkladu prezentovaného okresným súdom, by každá fyzická/právnická osoba musela vedieť vopred prejednávať konanie druhej osoby, čím stráca zmysel existencia správnych orgánov prejednávajúcich konanie iných osôb a rozhodovanie o takýchto konaniach.

34.Opísaná námietka je zavádzajúca a nesprávna. Podstatou posudzovanej veci nie je požiadavka, aby žalovaná (resp. ktokoľvek) musela byť spôsobilá právne kvalifikovať (a „prejudikovať“) konanie iného, ale naplnenie obsahu zákonom stanovenej prevenčnej povinnosti počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na majetku. Východiskovou premisou inštitútu náhrady škody je totiž myšlienka, že spôsobenie škody je nežiaducim spoločenským javom, preto je namieste prioritizácia prevencie, a to prostredníctvom hypotézy aplikovaného ustanovenia § 415 OZ.

35.V okolnostiach súdnej veci to znamená, že žalovanej (resp. komukoľvek) použitie predmetnej normy (resp. jej výkladu) neupiera právo „oznamovať protispoločenské správanie“, resp. „brániť svoje právo na vydanie veci“, musí si však byť - a to i pri „bežnej opatrnosti“ - ako to sama žalovaná uvádza - vedomá, že dôsledkom takéhoto jej konania môže byť i majetková ujma u dotknutej osoby. Inými slovami, vo všeobecnosti prípustný postup (iniciovanie priestupkového konania) v sebe („v jednom balíku“) súčasne implikuje i zodpovednosť za takéto konanie v prípade, ak sa v konkrétnostiach preukáže neopodstatnenosť tohto postupu, ako to nastalo i v danej veci, keď príslušné/správne orgány konštatovali, že konanie žalobcu nie je priestupkom. Neexistuje totiž legitímny dôvod neposkytnúť ochranu majetkovej sféry osobe, ktorá sa úspešne bránila voči obvineniu, s čím jej vznikli trovy, jednoznačne predstavujúce škodu v podobe majetkového úbytku.

36.Ďalšie/ostatné predpoklady dotknutého zodpovednostného vzťahu, resp. ani výšku škody, žalovaná neučinila predmetom odvolacieho prieskumu, krajský súd preto, súc principiálne viazaný odvolacím dôvodom (§ 380 ods. 1 CSP) uzatvára, že predostreté odvolanie nie je spôsobilé spochybniť správnosť záverov okresného súdu vedúcich k vydaniu napadnutého meritórneho výroku.

37.Relevantnej procesnej úprave následne zodpovedá i závislý výrok o trovách prvoinštančného konania. Okresný súd totiž náležite aplikoval určujúci princíp pomerného úspechu v spore.

38.Výrok o trovách odvolacieho konania sa riadi § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľka - žalovaná nebola v odvolacom konaní úspešná, preto jej vznikla povinnosť nahradiť protistrane odvolacie trovy v plnom rozsahu (procesný úspech žalobcu v odvolacom konaní). O konečnej výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 v spojení s § 251 CSP.

39.Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.